Vnitřní předpis školy:	**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM_DRUŽINA**
Číslo vnitřního předpisu:	VP_OST_05
Vypracovala a schválila:	Mgr. Klára Koubská, ředitelka školy
Projednáno pedagogickou radou dne:	27. 8. 2018
Platnost od:	1. 9. 2018
Revize 001/2022:	1. 9. 2022

Obecné ustanovení

Pedagogická práce ve školní družině je specifickou formou výchovy a vzdělávání. Dětem nabízí odpočinek, socializaci a smysluplné využití volného času. Dítě by si mělo ve školní družině především odpočinout, prohlubovat vztahy se svými vrstevníky, rozvíjet své zájmy. Důležitou úlohu má ŠD i v prevenci patologických jevů.

Identifikace ŠD

Adresa: Neklanova 1806, Roudnice nad Labem 413 01

Ředitelka školy: Mgr. Klára Koubská

Vedoucí družiny: **Zdeňka Davidová**

Provoz ŠD: 7:00 – 16:30 hod

Telefon: 608 172 968

Charakteristika školní družiny, její umístění a vybavení

Školní družina je školským zařízením pro výchovu mimo vyučování **s kapacitou 75 dětí**. Je součástí ZŠ a nachází se v oddělené budově v rámci areálu školy. Skládá se ze **3 oddělení**.

Školní družina je vybavena kobercem a odpovídajícím nábytkem. Ke sportovní a rekreační činnosti je využíván přilehlý školní dvůr a zahrada. Vybavení a materiální podmínky ŠD jsou vyhovující. Stravování je zajištěno v jídelně, která se nachází v areálu školy.

Personální zajištění

Zájmově vzdělávací program je řízen vedoucí školní družiny a zajišťují ho **dvě vychovatelky a tři asistentky.** Aktivit školní družiny připravovaných ve spolupráci se školou se účastní také pedagogové školy. Pro zajištění kroužků škola spolupracuje s externími lektory.

Podmínky přijetí a odhlášení

Do ŠD jsou přijímáni **žáci 1. - 5. třídy**. Docházka do ŠD je **bezplatná**. O přijetí a případném vyloučení rozhoduje ředitelka školy.

K přihlášení dítěte slouží **přihlašující formulář,**

- Příloha č. 1a – pro děti z 1. – 4. třídy
- Příloha č. 1b – pro děti z 5. třídy

který dává prokazatelným způsobem informaci o zdravotním stavu žáka, o časech a dnech pobytu v družině a způsobu odchodu ze ŠD (zda odchází samo, nebo s doprovodem).

Pokud je počet přihlášených žáků nižší než 5, o otevření družiny rozhodne ředitelka školy podle finančních možností školy.

Ukončit docházku do ŠD ze strany zák. zástupce je možné kdykoliv během školního roku písemnou formou (Příloha č. 2).

Při nedodržování Řádu školní družiny lze žáka ze ŠD vyloučit, o vyloučení rozhoduje ředitelka školy. Průběh zájmového vzdělávání navazuje na časový plán vzdělávání. Součástí pravidelné činnosti může být účast na soutěžích, přehlídkách, výstavách, prezentacích apod.

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Žákům se SVP je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost – snažíme se o zvýšenou motivaci, individuální pomoc, výrazně chválíme i malé úspěchy a pokroky v práci.

Pro rozvoj talentovaných jedinců nabízí ŠD další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů. Práce s nadanými účastníky zájmového vzdělávání s ohledem na jejich psychosociální charakteristiku:

- aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahů a sociální a emocionální inteligence,
- odborná připravenost pedagogických pracovníků,
- spolupráci se školským poradenským zařízením a se školou.

Vedení dokumentace

Školní družina vede následující dokumentaci:

- přehled výchovně vzdělávací činnosti (Třídní kniha)
- kniha úrazů (je sdílena pro školní záznamy)
- celoroční plán činnosti
- roční hodnocení práce ŠD jako podklad pro výroční zprávu školy
- řád školní družiny
- přihlašovací formuláře

Podmínky bezpečnosti a ochrany dětí

Za bezpečnost dětí ve ŠD odpovídá od příchodu žáka až do jeho odchodu vychovatelka. Nepřítomnost dětí je denně zaznamenávána v docházce. Při standardní činnosti ŠD odpovídá jedna vychovatelka za bezpečnost max. 25 dětí. Žáci jsou na začátku školního roku poučeni o BOZP a záznam o poučení se vede v třídních knihách ŠD. Na nepovinné předměty, kroužky, a hodiny ZUŠ jsou děti uvolňovány dle potřeby. Po tuto dobu za ně zodpovídá vedoucí kroužku.

Žák bez vědomí vychovatelky neopouští ŠD. Ve ŠD se žák řídí pokyny vychovatelky.

Ekonomika

Úplata za dítě, které navštěvuje ŠD, je započítána do školného. Tyto finance zajišťují materiální vybavení družiny, personální náklady jsou hrazeny ze státního rozpočtu.

Organizace ŠD

Provozní doba ŠD je od **7:00 do 8:30** a od **12:00 do 16:30 hod**.

Do ŠD odcházejí žáci po skončení vyučování pod vedením učitelů.

Informaci o zajištění provozu o školních prázdninách předávají vychovatelky družiny rodičům a žákům s dostatečným předstihem.

Charakteristika ŠVP ŠD

Posláním ŠD je podporovat aktivní odpočinek a socializaci školních dětí. Orientujeme se na dítě, respektujeme jeho individuální potřeby. Usilujeme o co nejaktivnější zapojení žáků do procesu zájmového vzdělávání s cílem rozvíjet všechny klíčové kompetence dětí. Dáváme důraz na komunikaci mezi vychovatelkou a rodiči, která se uskutečňuje na základě partnerství a spolupráce. Na webových stránkách školy mohou rodiče shlédnout fotodokumentaci ze společných akcí.

Mezi hlavní cíle ŠD patří prostřednictvím hry rozvíjet tvořivost a fantazii, vést děti k aktivnímu odpočinku a rozvíjet vhodné návyky a dovednosti.

Jako dílčí cíle řadíme rozvíjení osobnosti v návaznosti na učivo 1. a 2. stupně, vedení dětí k toleranci k druhým, pochopení a uplatňování zásad demokracie, rozvíjení schopnosti všestranné komunikace, dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví, získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně, dodržování pravidel školní družiny a udržování duševní hygieny dětí.

Hlavními zásadami pedagogické práce ve školní družině jsou: naslouchat dětem, často a oprávněně je chválit, chovat se k dětem důvěryhodně a spravedlivě, vybízet k přátelskosti a vzájemné spolupráci, nepodporovat nezdravou soutěživost.

Obsahy a formy činnosti ve ŠD

- Pravidelná činnost: je dána ročním plánem a specifikována týdenním programem.
- příležitostné akce – besídky, slavnosti, výlety,

- spontánní aktivity – klidové činnosti po obědě, pobyt žáků venku,
- odpočinkové činnosti – poslechové činnosti, ale i aktivní odpočinek příprava na vyučování – didaktické hry.
- odpolední kroužky – plán kroužků je vždy navržen v návaznosti na školní aktivity a v souladu s vizí školy. Kroužky jsou rodičům nabízeny buď bezplatně nebo za minimální náklady, které pokrývají především spotřebu materiálu a pronájem prostor. **Je-li odpolední kroužek organizován jako „Klub pro účastníky ŠD“, což je aktivita realizovaná v rámci výzvy Šablony II nebo III (OP VVV), je tato aktivita účastníkům vždy poskytována ZDARMA.**

Klíčové kompetence a průřezová témata

Činnost ŠD by měla pozitivně ovlivňovat získávání klíčových kompetencí jako souhrnu znalostí, schopností a praktických dovedností. Jedná se o následující kompetence:

- kompetence k učení - žák vyhledává a třídí informace, dítě poznává smysl a cíl učení
- kompetence k řešení problému – všímá si dění kolem sebe, snaží se řešit situace, nenechává se odradit nezdarem, kriticky přemýšlí
- kompetence komunikativní – ovládá řeč, vyjadřuje myšlenky, komunikuje bez ostychu, zapojuje se do diskuse
- kompetence sociální a interpersonální – samostatně rozhoduje o svých činnostech, projevuje ohleduplnost, rozpozná nespravedlivost, agresivitu, umí se podřídit
- kompetence občanské – učí se plánovat, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí, učí se chápat ekologické souvislosti
- kompetence pracovní – žák dodržuje vymezená pravidla, používá bezpečně materiály a nástroje, učí se hospodárnosti
- kompetence k trávení volného času – umí si vybrat smysluplné trávení času, rozvíjet své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech.

Délka a časový plán vzdělávání

ŠVP je sestaven pro žáky 1. stupně základní školy a je navázán na školní vzdělávací program. Vzhledem k proměnlivé organizační struktuře oddělení, kroužků, ale i jiných organizačních celků školní družiny se délka a časový plán činností nestanoví jednotně, ale individuálně pro jednotlivá období. Výhodou tohoto uspořádání je jeho operativnost, možnost kreativně reagovat na možné měnící se podmínky, propojování či přesouvání témat během dlouhodobé docházky účastníků do školského zařízení.

Autoevaluace

Cílem autoevaluace je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškerých činností ve ŠD včetně jejich podmínek.

Vnitřní autoevaluace

- průběžné sebehodnocení vychovatelek
- hodnocení ŠD vedením školy
- hodnocení vých. práce ŠD tř. učitelkami – vzájemná spolupráce
- hodnocení klimatu ve ŠD
- hodnocení realizace ŠVP

Vnější autoevaluace

- zpětná vazba za získaných informací od rodičů a dětí
- hodnocení orgánů školy a České inspekce
- hodnocení veřejnosti dle prezentace výsledků ŠD

Evaluace práce ŠD a jejího ŠVP se zabývá:

- činností družiny jako specifického školského zařízení
- prací jednotlivých oddělení družiny – kvalita a efektivita
- působením vych. na jednotlivé dítě
- personálním stavem ŠD a úrovní dalšího vzdělávání – samostudium
- stavem materiálních podmínek i kvalitou pracovního prostředí, vybavení nábytkem, pomůckami, atd.
- zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví

Techniky evaluace a hodnocení

- průběžné denní hodnocení aktivit
- diskuze na poradách
- neformální povídání o činnostech ve ŠD, o svěřených dětech
- zpětná vazba bezprostředních reakcí dětí
- zpětná vazba – zájem rodičů o činnost ve ŠD

- veřejná prezentace výsledků ŠD
- pozorování dětí, rozhovory s rodiči i dětmi
- testování, jak si děti poradí se zadanými úkoly
- kontrola vedení školy
- každoroční písemné zhodnocení vlastní práce – přikládá se k výroční zprávě školy
- prezentace ŠD prostřednictvím fotodokumentace z akcí ŠD

Celoroční rámcový plán

ZÁŘÍ: Naše škola, naše družina, naši kamarádi

- Zahajujeme školní rok a vítáme prvňáčky do školy, seznámení s družinovými pravidly
- Vytvoření Buddies dvojic
- Naše škola není bludiště – pátráme, co skrývají chodby, učebny, zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje
- Organizace a režim ŠD, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu, co všechno stihneme během dne, náš rozvrh apod.
- Navázání přátelských vztahů za pomoci společných her, pravidla společného soužití mezi dětmi
- Kamarádi kolem nás – žebříček hodnot, čím si kamarádi dělají radost, vzájemná pomoc, malujeme kamaráda, poznáváme kamaráda po hlase apod.
- Cesta do školy – povídání o cestě do školy a cestě domů – základy bezpečnosti při přesunu, při vycházce orientace v okolí školy
- Sebeobsluha, stolování, kontrola běžné hygieny – mytí rukou, zásady zdravé výživy
- Společná výzdoba družiny

ŘÍJEN: Barevný podzim

- Přírodovědné vycházky – poznávání přírodnin, upevňujeme si pravidla chování v přírodě, rozvoj vztahu k přírodě, sběr lesních plodů pro zvířátka
- Ekologická výchova – ochrana přírody, třídění odpadů, sběr papíru
- Příroda okolo nás – jak se mění stromy, využíváme listy a plody pro koláže, zhotovujeme z nich drobné šperky a jiné výrobky
- Stavby z přírodních materiálů v lese, výrobky z přírodnin, vyřezávání z dýní, hrátky s bramborami – tiskátka, korále
- Hry s napodobováním zvířat
- Akce halloweenské odpoledne, pohádka, hry a soutěže / výroba masek a výzdoba

LISTOPAD: Ať žijí duchové

- Zamykáme les – podzimní výpravy do přírody, hry v terénu
- Rozvíjení charakterových vlastností, učíme se toleranci

PROSINEC: Vánoce a vánoční zvyky

- Tvoření s mikulášskou tematikou
- Adventní čas – vyprávění o vánočních zvycích a tradicích, učíme se koledy
- Vyprávíme si naše rodinné vánoční příběhy
- Vyrábíme výrobky s vánočními náměty, přáníčka, vytváříme vánoční výzdobu, zdobíme společně stromeček
- Vycházky do zimní přírody, bobování, koulovačky a také pomáháme zvířátkům a ptáčkům přežít zimu (nosíme do krmítka nasbírané plody)
- Příprava na vánoční jarmark

LEDEN: Sníh, led a mráz – zimní čas

- Mráz maluje na okna – koláže, sněhové vločky, práce se zimní tématikou
- Zimní sporty – soutěže na sněhu, bobování, stavby ze sněhu
- Besedujeme o bezpečnosti při hrách, zimních sportech
- Střídání ročních období – jak se správně oblékat
- Kvízy, hádanky, doplňovačky se zimní tématikou

ÚNOR: Ve zdravém těle zdravý duch

- Sněhový sochař – originální stavby ze sněhu, soutěže, výzdoba hřiště ŠD ledovými ozdobami
- Naše tělo – kouzla zdraví, otužování, zdravý životní styl, hygiena, povídáme si o tom, co jíme, BACILY ÚTOČÍ
- Čteme a vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům, učíme se správně telefonovat, důležitá telefonní čísla pro přivolání pomoci
- Lidé kolem nás – naše rodina, povolání rodičů, co pro nás znamenají
- Relaxujeme při hudbě, četbě, poslechu
- Tančíme s radostí

BŘEZEN: Já a kniha

- Závodivé hry na hřišti
- Probouzí se jaro – pozorování změn v přírodě, první květy, první broučci, loučíme se se zimou
- Navštívíme školní knihovnu, březen je měsíc knihy, vyrábíme záložky do knihy
- Povídáme si o knihách – má nejoblíbenější kniha

DUBEN: Čáry a kouzla

- Povídáme si o tom, jak můžeme pomoci živé a neživé přírodě, připomeneme si

důležitost třídění odpadů, uklízíme v družině, a také podél cyklostezky Labe
- Svátky jara – Velikonoce – výrobky s velikonočními náměty, zvyky, koledy, výzdoba herny
- Připravujeme opékání uzeniny, čarování a kouzla, hry a spaní ve škole.

KVĚTEN: Jsme veselé děti

- Netradiční sporty – opičí dráha, víceboj, překážkové běhy, přetahovačky, soutěž v hodu míčkem
- Vyrábíme dárky pro maminky, povídáme si o tom, co pro nás naše maminky znamenají, co všechno doma dělají
- Namaluj maminku
- Štafetové soutěže, kolektivní sporty, mini olympiáda
- Hry v přírodě
- Vyprávíme si a čteme o zvířátkách, vystřihujeme si obrázky

ČERVEN: Hurá prázdniny

- Letní pobyty v přírodě
- Vycházky do lesa, sportování, pitný režim
- Povídáme si o letních sportech, o nebezpečích a nástrahách kolem nás
- Plánujeme, kam pojedeme o prázdninách, na co se budeme těšit
- Rozloučení se školním rokem a spolužáky

Přílohy předpisu

- Příloha č. 1a, 1b – Přihláška do školní družiny
- Příloha č. 2 – Odhlášení ze školní družiny

V Roudnici nad Labem dne 1. 9. 2022

Vypracovala: Zdeňka Davidová

Schválila:

Základní škola SMART
Neklanova 1806
413 01 Roudnice nad Labem
IČO: 03655091

.....
Mgr. Klára Koubská, ředitelka školy